

A XV-a Conferință internațională – multidisciplinară
„Profesorul Dorin Pavel – fondatorul hidroenergeticii românești”
SEBEȘ, 2015

ENERGIA ȘI MEDIUL – DIN PERSPECTIVA STANDARDIZĂRII EUROPENE

Mircea MARTIȘ

ENERGY AND ENVIRONMENT - EUROPEAN STANDARDIZATION PERSPECTIVE

Energy and environmental policies are interlinked with energy production and environmental impact. Standardization plays an important role in efforts to protect the environment and promote sustainable development. This is because standards directly relate to the design of products and processes. The standards define acceptable levels of energy use, waste management procedures and other measures to protect the environment. The developments of standards, technical committees (TC) are needed to ensure that the impact of products, services and processes on the environment are taken into account at every stage of its lifecycle.

The key objective of the "CEN approach to the environmental aspects of products and services to standards" is to implement a framework to promote and ensure better inclusion of these issues in European standards.

EU environmental legislation and agenda of the European Commission (EC) on resource efficiency are directed to ensure that EU policies take full advantage of all the potential to reduce the risks and impact of energy consumption. This will bring direct and indirect improvements on health and the environment, reduce imports and will enable the EU to better compete internationally in a world of limited resources.

Keywords: energy, limited resources, environmental policy, standardization, environmental law EU agenda European Commission (EC)

Cuvinte cheie: energia, resurse limitate, politici de mediu, standardizarea, legislația de mediu a UE, agenda Comisiei Europene (CE)

1. Obiectivele în domeniul energiei și a celor de mediu

Energia și politicile de mediu sunt interconectate. Atât producția cât și consumul de energie au impact asupra mediului. Deși este adesea tentant să trecem cu vederea „mediul”, în perioadele economice dificile, provocările de a produce și utiliza durabil resursele de energie și în același timp de a proteja mediului nostru natural, reprezintă oportunități pentru o creștere economică susținută.

În multe privințe obiectivele în domeniul energiei și a celor de mediu sunt corelate:

- *Eficiența energetică și reducerea consumului de energie:* economia de energie poate ajuta la evitarea efectelor asociate cu industria extractivă și cu producerea de energie, transformarea, distribuția și consumul, în general. Acest demers poate ajuta reducerea emisiilor de GES, poluarea aerului, impactul lor asupra apelor de suprafață și subterane, perturbarea biodiversității prin intermediul infrastructurii și a utilizării terenului etc. UE a prezentat mai multe măsuri de îmbunătățire a eficienței pe toate etapele lanțului de energie, prognozând o reducere anuală de 20 % a consumului de energie primară în Europa până în 2020.
- Măsurile pentru *creșterea ponderii surselor regenerabile de energie durabile în mixul energetic*, în comparație cu alte forme de energie, pot reduce presiunile globale de mediu și climatice. Astfel de măsuri pot contribui, de asemenea, la îmbunătățirea eficienței resurselor în cazul în care conduc la o utilizare mai eficientă a fluxurilor de deșeurii nereciclabile.
- Măsurile care vizează *utilizarea resurselor într-un mod mai eficient* contribuie, de asemenea, la reducerea cererii de energie: aceasta este valabil în cazul în care produsele sunt refolosite, materialele reciclate, atunci când toate lanțurile de producție și de consum sunt organizate într-un mod mai eficient.

2. Interacțiunea energie-mediu

Cu toate acestea, în anumite circumstanțe, interacțiunea energie-mediu poate genera o serie de riscuri sau compromisuri, legate de climă, aer, pământ, biodiversitate, deșeurii sau apă.

Abordarea CEN adresată aspectelor de mediu în standardele de produs și de servicii

- Ghiduri CEN/CENELEC
- Formulare și Template-uri
- Decizii în legătura cu subiectul
- Document de referință
- Hyperlink-uri utile

Obiectivul cheie al "abordării CEN adresată aspectelor de mediu în standardele de produse și servicii" este acela de a pune în aplicare un cadru general pentru a promova și asigura o mai bună includere a acestor aspecte în standardele europene.

Prin abordarea sistematică a aspectelor de mediu în domeniul standardizării, impactul asupra mediului al produselor și serviciilor poate fi redus. Abordarea CEN intenționează să se adreseze în special acelor organisme tehnice și sectoare cu impact semnificativ asupra mediului, prin creșterea gradului de conștientizare cu privire la problemele de mediu în toate organismele tehnice ale CEN.

a. Abordarea CEN permite:

- Prioritizarea activității și obiectivelor organismelor tehnice cu impact relevant asupra mediului;

- Acordarea de suport extins și variat pentru toate organismele tehnice ale CEN care să le permită selectarea celor mai potrivite opțiuni: pregătire, workshop-uri generice și adaptate, ghiduri de mediu, "Cadrul de Mediu" (www.cen.eu/sh/ehd);

- Inițierea abordării de mediu din cea mai timpurie etapă a elaborării standardului, cu introducerea de elemente obligatorii în procesul de standardizare:

- o Includerea unei clauze de mediu în planul de afaceri al TC,
- o Includerea unei clauze de mediu în propunerile de teme noi de standardizare (NIW) și în deciziile de adoptare a NIW (implementate în Projex-ONLINE),
- o Includerea pe ordinea de zi reuniunilor de TC,
- o Includerea problemelor de mediu prin revizuirea titlului și domeniul de aplicare al TC;

- Asigurarea unui sistem transparent pus la dispoziția tuturor părților interesate, în scopul de a:

- comunica în BT (Bordul Tehnic) rapoarte privind activități legate de mediu,
- monitoriza stadiul și examina rezultatele,
- lua măsuri corective,
- da orientările adecvate,
- identifica eventualele lacune.

b. Jucătorii cheie - roluri și responsabilități

Punerea în aplicare a abordării CEN implică următorii actori-cheie:

- **Organismele tehnice CEN** - iau toate măsurile necesare pentru a aborda în mod sistematic problemele de mediu în procesul de elaborare a standardelor.

- **Comitetele CEN de strategie pe mediu** (de exemplu, SABE) – Se asigură că procese adecvate sunt puse în aplicare pentru a oferi organismelor tehnice CEN sprijin și expertiză adecvată și creșterea gradului de conștientizare a importanței mediului.

- **Părțile interesate** (de exemplu, ONG de protecție a consumatorilor și a mediului, Comisia Europeană, federații Industriale etc.) – Participă în comisiile competente și își exprimă opiniile și cerințele specifice privind includerea aspectelor de mediu în standardele europene.

- **ONS** - Promovează inițiativele și proiectele la nivel național și fac schimb de bune practici între membrii CEN.

3. Standardizarea, protejarea mediului și dezvoltarea durabilă

Standardizarea joacă un rol important în eforturile de protejare a mediului și de promovare a dezvoltării durabile. Acest lucru se datorează faptului că standardele se referă direct la proiectarea

produselor și proceselor. Standardele pot defini niveluri acceptabile de utilizare a energiei, procedurile de gestionare a deșeurilor, precum și alte măsuri de protecție a mediului. La elaborarea standardelor, Comitetele tehnice (TC) sunt necesare pentru a asigura că impactul produselor, serviciilor și proceselor asupra mediului sunt luate în considerare la fiecare etapă a ciclului de viață.

Serviciile de mediu

Pentru a îmbunătăți performanțele de mediu ale standardelor, Comitetele tehnice au acces la Helpdesk de mediu al CEN și a „Contextul de mediu” în care se pot găsi instrumente și servicii suport.

CEN recunoaște importanța protecției mediului și a dezvoltării durabile pentru generațiile actuale și viitoare și, prin urmare, consideră că toate standardele trebuie să ia în considerare mediul.

Standarde, indiferent dacă acestea sunt standarde de produs, standarde de servicii sau standarde de proces, toate au un impact asupra mediului. Impactul asupra mediului al unui standard de produs, de exemplu, va varia în funcție de diferitele etape ale ciclului de viață (producție, distribuție, utilizare și sfârșitul ciclului de viață).

Standardizarea poate juca un rol important în reducerea impactului asupra mediului prin influențarea alegerilor care sunt făcute în legătură cu proiectarea produselor și proceselor.

CEN se confruntă cu provocări de mediu generate de activitățile operaționale ale sectoarelor CEN, precum și de evoluțiile din cadrul Uniunii Europene.

În conformitate cu tratatul de creare a Comunității Europene "Cerințele de protecție a mediului trebuie integrate în definirea și punerea în aplicare a politicilor și activităților comunitare, în special în vederea promovării dezvoltării durabile".

Standardele asigură sprijinirea punerii în aplicare a politicilor UE și, ca atare, ar trebui să fie, de asemenea, un instrument de sprijin în protecția mediului.

Mediul, este un subiect interdisciplinar, prin urmare, toate sectoarele CEN se ocupă de problemele de mediu. Pentru a răspunde provocărilor generate de evoluțiile din cadrul diferitelor sectoare, precum și de evoluția legislației în cadrul Comunității Europene, CEN dispune de o structură organizatorică aferentă pe acest subiect.

Principalele organisme din cadrul CEN sunt:

- Organismul consultativ pe strategia de mediu a CEN (SABE): un organism care susține CEN/BT cu privire la aspectele legate de mediu. Părțile interesate identifică problemele de mediu importante pentru sistemul de standardizare și propun modalitățile prin care să se răspundă la acestea.

- Biroul de suport pe mediu al CEN (EHD), care oferă sprijin și servicii pentru CEN/TC cu privire la modul de a aborda aspectele de mediu în standarde.

Există de asemenea:

- un organism dedicat mediului (Forumul Industriei), în domeniul construcțiilor: Proiectul rețea pentru sectorul construcțiilor pe aspecte de mediu (CSNPE).

- doi parteneri europeni care pun un accent special asupra mediului în standardizare: "Organizația europeană a reprezentării în standardizare pe aspecte de mediu a cetățenilor europeni " (ECOS), și "Asociația Europeană pentru coordonarea reprezentării consumatorilor în standardizare" (ANEC).

CENELEC recunoaște importanța tot mai mare a problemelor de mediu și rolul pe care standardizare electrotehnică îl joacă pentru a promova dezvoltarea durabilă.

CENELEC, împreună cu membrii săi, prin urmare, va depune eforturi pentru a îndeplini următoarele politici de mediu:

1. Prin standardizare, CENELEC se angajează să încurajeze îmbunătățirea continuă a performanței de mediu a produselor

electrotehnice. Ținând totodată cont și de aspectele practice ale pieței, Comitetele tehnice CENELEC sunt solicitate să evalueze și să îmbunătățească continuu standardele noi și cele existente, în scopul de a reduce impactul negativ asupra mediului pe parcursul întregului ciclu de viață al produselor. Prin Comitetul său tehnic TC 111X "Mediu", CENELEC ridică gradul de conștientizare, oferă suport și consiliere privind lucrările de standardizare referitoare la mediu și aspectele sale în standardele de produs. Acest TC abordează, de asemenea, nevoile generice de standardizare din sectorul electrotehnic, în special cele în sprijinul legislației europene.

2. CENELEC cooperează cu alte organisme relevante cu privire la aspectele de mediu în standardizare. În abordarea aspectelor de mediu în standardizare, CENELEC menține relații strânse cu Comisia Electrotehnică Internațională (IEC) și Comitetul European pentru Standardizare (CEN).

În acest context, DG Mediu lucrează la colectarea de informații suplimentare privind impactul și riscurile în zona resurselor energetice și în

evaluarea politicilor relevante, în special prin studii externe și modelare, precum și prin furnizarea de orientări privind aplicarea legislației de mediu a UE la resursele energetice specifice.

De asemenea, colaborează cu alte servicii ale CE pentru corelarea legăturilor dintre politicile de mediu, energie, cercetare și inovare, schimbările climatice și cele fiscale

4. Concluzii

■ Legislația de mediu a UE și agenda Comisiei Europene (CE) privind eficiența resurselor sunt direcționate în a asigura că politicile UE profită din plin de tot potențialul de reducere a riscurilor și a impactului consumului de energie.

■ Acest lucru va aduce, îmbunătățiri directe și indirecte asupra sănătății și mediului, reducerea importurilor și va permite UE să concureze mai bine pe plan internațional într-o lume de resurse limitate.

Observație: Articolul a fost scris în baza informațiilor de pe site-ul CEN și cel al CENELEC.

Ec. Mircea MARTIȘ
Director general
ASOCIAȚIA DE STANDARDIZARE DIN ROMÂNIA¹⁰
organismul național de standardizare

¹⁰ ASRO – Asociația de Standardizare din România este organismul privat de interes public specializat în domeniul standardizării. ASRO reprezintă România în procesul de standardizare internațională prin coordonarea activității naționale, organizarea schimbului de informații referitoare la standardizare astfel încât Asociația are un rol important în dezvoltarea economică și optimizarea performanței firmelor românești pe piața națională, internațională și europeană, în mod deosebit.